

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996

Secțiunea a 2-a

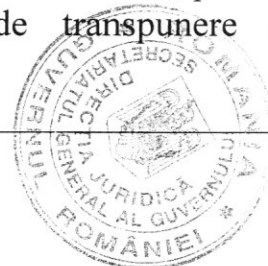
Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

Proiectul de act normativ are ca obiect transpunerea în legislația națională a Directivei 2014/104/UE privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, precum și modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 Februarie 2016.

A. Adoptarea, la nivel național, a unui act normativ privind reglementarea regimului juridic al acțiunilor în despăgubire trebuia realizată de către autoritățile române, *până la data de 27 decembrie 2016*, fiind necesară pentru a asigura stabilirea, în concret, a unor măsuri care să conducă la crearea unui sistem eficient și uniform de aplicare privată a regulilor de concurență pe întreg spațiul Uniunii Europene.

Având în vedere aceste aspecte, Comisia Europeană (COM) a notificat autoritățile române, în data de 24 ianuarie a.c., prin intermediul Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană, cu privire la declanșarea unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor (infringement), prin punere în întârziere, pentru necomunicarea măsurilor naționale de transpunere a Directivei sus-menționate.

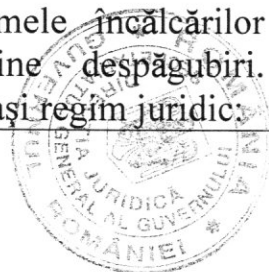
Procedura face obiectul *Cauzei nr.2017/0189* și are ca obiect necomunicarea măsurilor naționale de transpunere a *Directivei 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene.*

Autoritățile române au avut la dispoziție un termen de două luni, respectiv până la data de 24 martie 2017, pentru a răspunde notificării de punere în întârziere. La solicitarea statului român, acest termen a fost prelungit cu două luni, până la data de 24 mai 2017.

Este esențial ca, în cazul necomunicărilor, autoritățile române să depună toate diligențele să transpună integral și să notifice Comisiei măsurile de transpunere, înainte de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Comisia Europeană (COM) a atras, totodată, atenția asupra sancțiunilor financiare pe care le poate impune Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul art. 260 alin. (3) din TFUE, dacă va fi sesizată în legătură cu neîndeplinirea de către România a obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a directivei adoptate în temeiul unei proceduri legislative. Amenda prin care se sancționează comportamentul statului pentru netranspunerea a unei directive înainte de sesizarea CJUE, potrivit comunicării Comisiei [C(2016)5091] reprezintă o sumă forfetară care, în cazul României, este de minimum 1.849.000 euro.

În dreptul intern, **aplicarea publică** a regulilor de concurență este asigurată de către Consiliul Concurenței, ca autoritate națională de concurență, precum și de către instanțele naționale, prin aceasta fiind sancționate încălcările regulilor de concurență. **Aplicarea privată** a regulilor de concurență are un rol complementar în realizarea drepturilor care decurg din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și se realizează de către instanțele naționale, prin aceasta victimele încălcărilor regulilor de concurență putând obține despăgubiri. Totodată, se are în vedere aplicarea aceluiași regim juridic

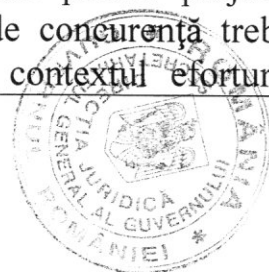
- încălcărilor art.101 si 102 din TFUE,
- încălcărilor art.101 si 102 din TFUE atunci când se aplică în paralel prevederile legislației naționale în materie de concurență,
- încălcărilor legislației naționale în materie de concurență.

În ultimii ani a devenit tot mai clar că, fără un **mecanism prin care victimele pot obține reparații**, eficiența normelor de concurență este amenințată. Realizarea unui sistem eficient de aplicare privată a regulilor de concurență presupune protecția eficientă a dreptului la despăgubiri al persoanelor prejudiciate ca urmare a încălcării regulilor de concurență, în condiții de egalitate și o mai mare certitudine juridică. Cea mai eficientă cale de realizare a acestor obiective constă în combinarea măsurilor la nivel european și național.

Adoptarea, la nivel național, a unui act normativ privind acțiunile în despăgubire a devenit, astfel, necesară pentru a asigura stabilirea, în concret, a unor măsuri care să conducă la **crearea unui sistem eficient de aplicare privată a regulilor de concurență pe întreg spațiul Uniunii Europene, inclusiv în România**. Necesitatea unor măsuri procedurale eficace derivă, astfel cum se arată și în Directiva menționată, din dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă prevăzut la art. 19 alin. (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană (Tratatul UE) și la art. 47 primul paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Acțiunile în despăgubire reprezintă unul dintre elementele prin care se asigură, la nivel privat, respectarea normelor în domeniul concurenței, acestea fiind completate de căi de atac alternative, cum ar fi soluționarea consensuală a litigiilor.

Punerea în aplicare efectivă și eficientă a actului normativ prin care sunt consacrate reguli naționale procedurale referitoare la acțiunile în despăgubire pentru prejudicii cauzate prin încălcări ale regulilor de concurență trebuie abordată într-o manieră extinsă, în contextul eforturilor

comune ale Statelor Membre de a asigura o aplicare eficace a regulilor de concurență pe întreg cuprinsul Uniunii, pentru a asigura că nu este denaturată concurența pe piața internă.

Totodată, transpunerea, în cel mai scurt timp, a Directivei 2014/104/UE **va permite exercitarea acțiunilor în despăgubire de către persoanele prejudiciate prin încălcări ale dispozițiilor legislației în materie de concurență**, asigurându-le, totodată, o protecție similară pe piața internă. Diferențele între regimurile de răspundere juridică aplicabile în statele membre pot avea efecte negative atât asupra concurenței, cât și asupra funcționării adecvate a pieței interne a Uniunii Europene.

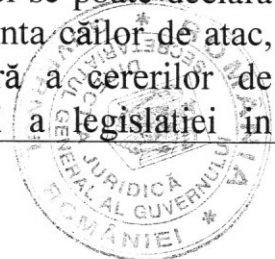
În acest sens, menținerea unui cadru juridic diferit în raport cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, cu privire la condițiile în care părțile prejudiciate își pot exercita dreptul la despăgubiri care derivă din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, afectează eficacitatea acestui drept pe teritoriul României și face mai dificilă repararea prejudiciului determinat de încălcarea normelor de concurență.

B. Totodată, se impune modificarea și completarea dispozițiilor Legii concurenței nr.21/1996, republicată, pentru:

- evitării dublării anumitor dispoziții legislative și de a abroga anumite prevederi ale Legii concurenței care, odată cu transpunerea Directivei 2014/104/UE, nu vor mai fi de actualitate;
- asigurării instrumentelor legale necesare Consiliului Concurenței pentru îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final și pentru remedierea, în timp util, a disfuncționalităților din sectorul de retail alimentar; practica autorității de concurență în acest sector relevă faptul că, în absența unei obligații legale, furnizarea de către întreprinderi, în mod benevol, a datelor solicitate de autoritatea de concurență în vederea realizării unor analize și comparații de preț nu reprezintă o alternativă funcțională;
- explicării, în cuprinsul legii, diferența între

	noțiunea de extragere a documentației aflate pe suport electronic și conceptul de ridicare, în sens de prelevare a probelor în scopul utilizării acestora; – determinării veniturilor incluse baza de calcul a amenzilor pe care le poate aplica Consiliul Concurenței în privința întreprinderilor nerezidente, în materia concentrărilor economice, asigurând totodată caracterul descurajant al acestor amenzi, prin raportare la puterea economică reală pe care o au aceste întreprinderi în România; – asigurării unui cadru adecvat de pază a instituției și de protecție a conducătorului autorității, în considerarea asimilării funcției de președinte cu cea de ministru și a riscurilor la care este supus acesta datorită cazurilor complexe instrumentate de autoritatea de concurență, care implică aplicarea unor sancțiuni contravenționale drastice întreprinderilor ce săvârșesc fapte anticoncurențiale. Aceste aspecte vizează interesul public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, impunând adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ are ca obiect transpunerea în legislația națională a <i>Directivei 2014/104/UE privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene</i>, precum și modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 Februarie 2016. Competența instanțelor judecătorești Deciziile Consiliului Concurenței prin care se constată încălcarea legislației în materie de concurență se atacă la Curtea de Apel București –secția contencios administrative si fiscal. Împotriva deciziei Curtii de Apel se poate declara recurs la Înalta Curte de Casație. În privința căilor de atac, pentru a se asigura o abordare unitară a cererilor de despăgubire subsecvente unei încălcări a legislației în

materie de concurență, se propune ca cererile de reparare a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență să se judece, în primă instanță la Tribunalul București, fiind prevăzute și căile de atac ce pot fi formulate.

În materie de concurență legiuitorul a aplicat deja principiul specializării, stabilind competența exclusivă a Curții de Apel București de a soluționa acțiunile în anulare a deciziilor prin care Consiliul Concurenței constată și sancționează săvârșirea unor practici anticoncurențiale. Sentința se pronunță fără drept de apel, împotriva ei putând fi declarat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție.

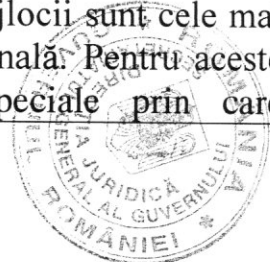
Totodată, un studiu publicat relativ recent de către Comisia Europeană (*Study on judges' training needs in the field of European competition law*, publicat pe site-ul Comisiei Europene în ianuarie 2016), evidențiază necesitatea de a se asigura o pregătire specifică a judecătorilor care instrumentează cazuri întemeiate pe încălcarea normelor europene de concurență. O astfel de pregătire ar fi dificil de realizat în situația în care, pentru acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a regulilor europene de concurență, instanța competentă ar fi stabilită potrivit dreptului comun.

Prin urmare, principiul specializării ar trebui aplicat și în privința acțiunilor în despăgubire pentru cazurile de încălcare a normelor de concurență.

În ceea ce privește impactul asupra activității instanței specializate propuse să judece în primă instanță se reține că, Tribunalul București dispune de cinci secții civile, secțiile III-VII, în care își desfășoară activitatea 123 judecători iar impactul este nesemnificativ în condițiile în care, în ultimii 5 ani, au fost înregistrate pe rolul instanțelor doar două cauze având ca obiect cereri în pretenții întemeiate pe practici anticoncurențiale.

Divulgarea mijloacelor de probă

Cazurile de concurență necesită o analiză faptică și economică foarte complexă, de multe ori **mijloacele de probă** cruciale fiind inaccesibile sau ascunse de către pârâți, ceea ce creează pentru reclamanți o balanță nefavorabilă între risc și despăgubiri. Grupurile de consumatori și întreprinderile mici și mijlocii sunt cele mai afectate de această asimetrie informațională. Pentru aceste motive, au fost introduse norme speciale prin care

reclamanților li se acordă dreptul de a obține divulgarea probelor relevante pentru cererea lor, iar instanțele pot dispune divulgarea probelor de către terți, inclusiv de către autoritățile publice. De asemenea, instanțele naționale au posibilitatea ca, sub controlul lor strict, mai ales în ceea ce privește necesitatea și proporționalitatea măsurilor de divulgare, de a dispune divulgarea unor elemente de probă sau a unor categorii de probe specificate la cererea unei părți.

Măsuri de protecție a secretelor de afaceri sau informațiilor confidențiale de alt tip

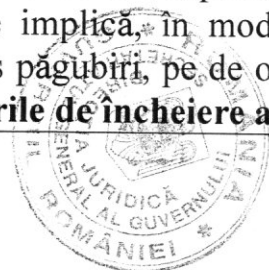
În cazul în care probele relevante conțin **secrete de afaceri sau informații confidențiale de alt tip**, trebuie să fie **protejate corespunzător**. Actul normativ prevede că instanțele naționale pot dispune de măsuri prin care se evită divulgarea informațiilor confidențiale în cursul procedurilor specifice acțiunilor în despăgubire, cum ar fi redactarea pasajelor sensibile ale documentelor, desfășurarea ședințelor de judecată în ședințe care nu sunt publice, restricționarea cercului de persoane care au dreptul să vadă probele, instrucțiuni către experți privind prezentarea de sinteze ale informațiilor sub formă agregată sau într-o altă formă neconfidențială. Oricum, măsurile de protecție a secretelor de afaceri și a informațiilor confidențiale de alt tip nu trebuie să împiedice exercitarea efectivă a dreptului la despăgubiri.

Probele incluse în dosarul unei autorități de concurență

Actul normativ reglementează condițiile în care pot fi divulgate probele incluse în dosarul unei autorități de concurență, precum și valoarea probatorie a acestora. O astfel de divulgare poate avea loc, în principal, atunci când acestea nu pot fi obținute în mod rezonabil de la o altă parte sau de la un terț, având grijă, însă, ca o asemenea divulgare să nu diminueze în mod nejustificat eficacitatea aplicării publice a regulilor de concurență.

Aplicarea publică și aplicarea privată ar trebui să se coordoneze în mod optim, acestea completându-se reciproc. Coordonarea aplicării publice și private implică, în mod special, coordonarea între acțiunile în des

pagubiri, pe de o parte, și **politica de clemență și procedurile de încheiere a**

unei tranzacții, pe de altă parte, acestea din urmă fiind instrumente importante, deoarece contribuie la detectarea, cercetarea eficace și impunerea de sancțiuni pentru cele mai grave încălcări ale legislației în materie de concurență. Întreprinderile ar fi descurajate să coopereze cu autoritățile în materie de concurență dacă s-ar divulga declarații autoincrimatoare, precum declarațiile de clemență și propunerile de încheiere a unei tranzacții, furnizate în exclusivitate în scopul cooperării cu autoritățile în materie de concurență. Această divulgare ar prezenta riscul expunerii întreprinderilor cooperante sau a personalului de conducere al acestora la acțiuni civile sau penale în condiții mai nefavorabile decât cele pentru coautorii încălcării care nu cooperează cu autoritățile în materie de concurență.

Efectul deciziilor definitive ale autorităților de concurență

Pentru a spori securitatea juridică și pentru a crește eficacitatea și eficiența procedurală a acțiunilor în despăgubire, *constatarea* unei încălcări a regulilor de concurență printr-o decizie definitivă a unei autorități naționale în materie de concurență sau a unei instanțe de control judiciar nu ar trebui să fie repusă în discuție în acțiuni în despăgubire ulterioare.

Actul normativ reglementează *efectul* unei astfel de constatări, după cum acțiunea în despăgubiri este subsecventă, pe de o parte, unei decizii sau hotărâri definitive pronunțată de Consiliul Concurenței, de Comisia Europeană sau de instanța de control judiciar a acestora, ori este subsecventă, pe de altă parte, unei decizii sau hotărâri definitive pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene.

Alte aspecte specifice

Reglementări specifice sunt consacrate în privința **termenelor de prescripție** în materia acțiunii în despăgubire, respectiv în ceea ce privește începerea, curgerea, suspendarea sau întreruperea acestora. Evident, particularitățile specifice au fost consacrate cu luarea în considerare a *principiului echivalenței* și a *principiului efectivității*, așa încât termenele astfel stabilite să nu fie mai puțin favorabile decât cele prevăzute pentru aplicarea publică a regulilor de concurență în statele membre și să nu

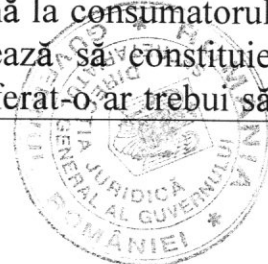
facă *imposibilă* sau *excesiv de dificilă* exercitarea, de către victimele încălcării, a dreptului la reparație pentru prejudiciile suferite.

Totodată, în cazul beneficiarilor de clemență și a IMM-urilor pentru care sunt prevazute norme specifice în privința răspunderii solidare, sunt stabilite termene de prescripție rezonabile și suficiente, astfel încât părțile prejudiciate să aibă posibilitatea de a obține, în cele din urmă, despăgubiri chiar și de la aceste categorii de întreprinderi.

Răspunderea solidară a întreprinderilor care săvârșesc în comun o încălcare a normelor de concurență este circumstanțiată în cazul acțiunilor în despăgubire, una dintre particularități vizând limitarea răspunderii civile a beneficiarilor de clemență și, în anumite cazuri, a întreprinderilor mici și mijlocii ca urmare a capacității economice reduse a acestora. Prin urmare, este necesar să se prevadă ca întreprinderile care au primit imunitate la amendă din partea unei autorități în materie de concurență în cadrul unui program de clemență să fie protejate de expunerea nejustificată la acțiuni în despăgubire, având în vedere faptul că decizia autorității în materie de concurență de constatare a încălcării poate rămâne definitivă pentru beneficiarul de imunitate înainte de a rămâne definitivă pentru alte întreprinderi care nu au primit imunitate, putând să transforme, astfel, beneficiarul de imunitate în ținta preferată a litigiilor.

Întreprinderile mici și mijlocii răspund doar în fața cumpărătorilor direcți și indirecti ai acestora, atunci când cota lor de piață pe durata încălcării este mai mică de 5% și plata despăgubirilor ar conduce la eliminarea de pe piață, iar IMM-ul în cauză nu a avut rol de inițiator al încălcării sau antecedente contravenționale în materie de concurență.

Prejudiciul sub forma pierderii efective poate rezulta din diferența de preț între ceea ce s-a plătit în realitate și ceea ce s-ar fi plătit în absența încălcării. Clienții direcți ai autorului unei încălcări pot transfera supraprețurile practicate în mod ilegal, care le-au fost impuse de către autorul încălcării, către proprii cumpărători, care pot face același lucru, pe toată lungimea lanțului de distribuție, până la consumatorul final. Pierdere astfel transferată încetează să constituie prejudiciu pentru care partea care a transferat-o ar trebui să

fie despăgubită. Prin urmare, s-a considerat că se poate permite unui autor al unei încălcări să invoce **transferul unei pierderi efective** în apărarea sa, într-o cerere de despăgubiri, astfel încât să-și limiteze răspunderea (așa numita „*pass-on defence*”).

În privința **cuantificării prejudiciului**, instanțele în fața cărora este dedus litigiul spre judecată au competență deplină, astfel cum se întâmplă și în dreptul comun. Cu toate acestea, metodele care pot fi utilizate pentru stabilirea cuantumului și consecințele incapacității de a respecta pe deplin cerințele nu ar trebui să fie mai puțin favorabile decât cele care reglementează alte acțiuni naționale similare (*principiul echivalenței*) și nici să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri conferit la nivelul Uniunii (*principiul eficacității*). În vederea facilitării misiunii instanțelor de calculare a daunelor, Comisia a adoptat și a publicat pe pagina sa oficială documentul intitulat *Comunicarea Comisiei privind cuantificarea prejudiciilor în acțiunile în despăgubire întemeiate pe încălcarea articolului 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene* (publicată în JOUE C 167/19 din 13.6.2013). Deși reprezintă un cadru cu linii orientative pragmatice, fără caracter obligatoriu, acest document reprezintă un instrument prin care se asigură aplicarea efectivă și uniformă a dreptului Uniunii la nivelul tuturor statelor membre.

Deoarece acțiunile în despăgubire reprezintă doar unul dintre elementele prin care se asigură respectarea normelor în domeniul concurenței la nivel privat, sunt încurajate, totodată, **mecanismele consensuale** de reparare a prejudiciilor cauzate prin încălcarea regulilor de concurență. Utilizarea acestor mecanisme este de natură să conducă la economii de costuri și timp asociate acțiunilor în instanță. Autorii faptelor și părțile prejudiciate sunt, deci, încurajați să convină asupra despăgubirilor prin mecanisme de soluționare consensuală a litigiilor, cum ar fi tranzacțiile extrajudiciare, arbitrajul, medierea sau concilierea.

II. Modificarea Legii concurenței nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare

Având în vedere dinamica piețelor economice, în scopul

îndeplinirii rolului său de a asigura un mediu concurențial normal în beneficiul consumatorului final, Consiliul Concurenței trebuie să dispună de instrumente eficiente care să-i permită să intervină eficient ori de câte ori este necesar. Acestea trebuie reglementate la nivel primar, față de importanța domeniului socio-economic.

Așadar, Consiliul Concurenței apreciază că este necesară modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare, după cum urmează:

1. Pentru clarificarea conceptului de întreprindere utilizat în materia concurenței, este necesară modificarea **alin.(2) al art. 2.** Modificările aduse prin prezentul proiect au ca obiect evidențierea caracterului *economic* ce trebuie îndeplinit de activitățile desfășurate de o entitate, indiferent de forma de organizare a acesteia, pentru a intra sub incidența legii concurenței.

2. Completarea art. 4 prin introducerea unui nou alineat, alin.(5) se impune întrucât apreciem ca necesară **introducerea instrumentelor pentru obținerea de informații relevante pentru realizarea de analize, studii de piață și comparații de preț.** Consiliul Concurenței militează constant pentru bunăstarea consumatorului final, prin remedierea eventualelor disfuncționalități dintr-un anumit sector. În vederea realizării acestora, autoritatea de concurență trebuie să dețină informații complete cu referire la un sector anume. În cazul sectorului comercializării cu amănuntul a produselor preponderent alimentare, dat fiind specificul acestuia (produse de ordinul zecilor de mii, care se comercializează la prețuri diferite, care se modifică chiar și în aceeași zi) acestea trebuie să parvină direct de la întreprinderile active în comerțul modern, respectiv întreprinderile de tip super/hipermarket, discounter și cash&carry. Astfel, informațiile referitoare la prețuri, transmise la cererea autorității de concurență, în forma și cu frecvența necesară, la un anumit moment, de toate întreprinderile active în comerțul modern oferă o informație relevantă pentru **îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final.**

Prin urmare, se asigură instrumentul legal necesar Consiliului Concurenței pentru îndeplinirea misiunii de protejare a consumatorului final și pentru remedierea, în timp util, a disfuncționalităților din sectorul de retail alimentar. Practica autorității de concurență în acest sector relevă faptul că, în absența unei obligații legale, furnizarea de către întreprinderi, în mod benevol, a datelor solicitate de autoritatea de concurență în vederea realizării unor analize și comparații de preț nu reprezintă o alternativă funcțională.

3.Modificarea alin.(1) al art.21 vizează asigurarea unei organizări optime a activității aparatului de lucru adaptată la modificările legislative în privința atribuțiilor conferite suplimentar autorității de concurență. Astfel, modificarea propusă este necesară pentru **separarea regulilor de procedură** de cele care privesc organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței.

4.Modificarea adusa alin.(1) lit.j) a art.25 are rolul de a clarifica faptul ca, in privinta actelor normative care sunt in vigoare si care au sau pot avea impact anticoncurențial, Consiliul Concurenței poate formula recomandări de modificare a legislației in cauza. Conform dispozițiilor in vigoare, in privinta proiectelor de acte normative, autoritatea de concurenta emite aviz.

5.Completarea art. 38 cu alin. (1¹) se circumscrie puterilor de inspectie prevazute la art. 38 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare, pe care le poate exercita inspectorul de concurență.

Prin textul introdus în cuprinsul legii se ofera interpretarea continutului normelor prevazute de art. 38 alin. (1) si (3) din Legea concurenței nr.21/1996, republicată, cu completările ulterioare, care reglementeaza exercitarea puterilor de inspectie. Astfel, este explicata diferența între noțiunea de *extragere* a documentației aflate pe suport electronic (care implică sigilarea acesteia și neutilizarea) și conceptul de ridicare în sens de prelevare a probelor în scopul utilizării, prin

proces-verbal de constatare și inventarierentrucât informațiile relevante îndeplinirii misiunii inspectorilor de concurență, aflate pe suport electronic, pot fi ușor alterate, ridicarea în bloc a acestor informații prin efectuarea unei copii fidele a respectivului suport care să ateste veridicitatea sursei, integralitatea/integritatea informației și succesiunea temporală a acesteia vizează conservarea/protecția în scop de nealterare a documentației aferente practicilor anticoncurențiale investigate (caracterul ocult fiind de esență acțiunilor antitrust). Această primă etapă a inspecției se finalizează cu aplicarea de sigilii, inclusiv asupra copiei electronice, urmând ca, în a doua etapă, să se realizeze prelevarea individuală, în prezența reprezentantului întreprinderii, exclusiv a informațiilor subsumate obiectului investigației și care au aptitudinea de a deveni probe în instrumentarea acesteia.

6. Propunerea de modificare a **alin.(12) al art. 38** are în vedere posibilitatea Consiliului Concurenței de a reglementa prin legislație secundară, în limitele și în aplicarea condițiilor prevăzute de lege aspecte de detaliu care țin de situația de fapt a desfășurării unei inspecții. Modificarea este necesară pentru corelarea cu modificarea propusă la alin.(1) al art.21, care privește separarea normelor procedurale de prevederile ce țin de organizarea și funcționare instituțională.

7. Ca urmare a propunerii de completare a art.4 cu un nou alineat, alin.(5), se propune introducerea unui nou articol, **art. 54¹** prin care se stabilește sancțiunea corelativă obligației prevăzute prin propunerea de completare a dispozițiilor art. 4 din Legea concurenței cu un nou alineat, alin.(5) și prezentată la pct II.2 din prezentul tabel. Dispozițiile art. 54¹ vor intra în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea ordonanței de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Totodată, prin modificarea adusă alin.(3) al art.60 se stabilește structura decizională din cadrul CC care este abilitată: (i) pentru a constata încălcarea obligației legale

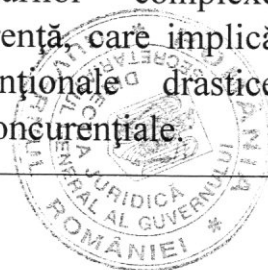
introduse prin prezentul proiect [art. 4 alin.(5)] si (ii) pentru a aplica sanctiunea corelativa (in cazul nerespectarii obligatiei legale).

8. De asemenea, se propune completarea art. 55 cu două noi alineate alin.(4) și (5) întrucât, în materia **concentrărilor economice**, în baza textului actual al art.55 alin.(1) din lege este adesea dificil de stabilit **baza de calcul a amenzilor** pe care le poate aplica Consiliul Concurenței în privința întreprinderilor nerezidente (astfel încât această bază să reflecte puterea reală pe care o are întreprinderea în cauză pe piața din România).

Textul propus aduce claritate și predictibilitate cu privire la veniturile pe care le are în vedere Consiliul Concurenței pentru a stabili baza de calcul a amenzii în privința contravențiilor săvârșite de nerezidenți cu privire la concentrările economice. Noile dispoziții nu vizează situațiile în care se aplică sancțiuni pentru săvârșirea unor practici anticoncurențiale de către întreprinderi nerezidente. În astfel de cazuri, pentru a se asigura caracterul descurajant al amenzilor și egalitatea de tratament este necesar a se menține nivelul maxim reprezentat de cifra de afaceri totală a întreprinderii, astfel cum este prevăzută de Legea concurenței (10% din cifra de afaceri totală a întreprinderii).

9. În contextul transpunerii Directivei 2014/104/UE, se impune abrogarea prevederilor art. 66 (2)- (5) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu completările ulterioare. Odată cu transpunerea Directivei aceste prevederi nu vor mai fi de actualitate.

10. Totodată, se asigură un **cadru adecvat de protecție conducătorului autorității**, în considerarea asimilării funcției de președinte al Consiliului Concurenței cu cea de ministru și a riscurilor la care este supus acesta datorită cazurilor complexe instrumentate de autoritatea de concurență, care implică aplicarea unor sancțiuni contravenționale drastice întreprinderilor ce săvârșesc fapte anticoncurențiale.

3. Alte informații	Prin proiectul de act normativ se creează, la nivel național, cadrul procedural ce asigură exercitarea efectivă a dreptului la despăgubiri, prevăzut în legislația Uniunii Europene, pentru prejudicii care rezultă din încălcări ale legislației Uniunii și ale legislației naționale în materie de concurență. Totodată, prin acest proiect de act normativ sunt transpuse în legislația națională obiectivele enunțate în <i>Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene</i>. Pentru a facilita aplicarea uniformă a dreptului Uniunii Europene pe teritoriul României, un instrument util în cuantificarea prejudiciilor rezultate din încălcări ale normelor de concurență îl reprezintă <i>Comunicarea Comisiei privind cuantificarea prejudiciilor în acțiunile în despăgubire întemeiate pe încălcarea articolului 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene</i> (publicată în JOUE C 167/19 din 13.6.2013).
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Implementarea unui sistem eficient privind acțiunile în despăgubire va avea un impact macroeconomic benefic, un astfel de demers având capacitatea de a influența pozitiv variabile precum: competitivitatea, creșterea economică, ocuparea forței de muncă și inovația. Aceste efecte apar în condițiile în care un astfel de sistem poate juca un rol important în descurajarea comportamentelor anticoncurențiale, deci în asigurarea unui mediu concurențial normal la nivelul piețelor, fapt ce conduce la reducerea ineficiențelor alocative (prin creșterea producției, reducerea prețurilor și îmbunătățirea calității produselor și a serviciilor), cu impact pozitiv asupra variabilelor macroeconomice menționate anterior. Efectul descurajant este generat de faptul că prevederile

	prezentului act normativ urmăresc să asigure că externalitățile negative pe care autorii faptelor anticoncurențiale le impun asupra societății sunt, în cele din urmă, internalizate integral de către aceștia.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul proiect de act normativ nu produce efecte în domeniul ajutoarelor de stat și nu împiedică, restrânge sau denaturează concurența, nefiind incluse în cuprinsul său dispoziții de natură a oferi avantaje economice anumitor întreprinderi.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Prevederile prezentului proiect de act normativ pot influența mediul de afaceri prin: – descurajarea comportamentelor anticoncurențiale, și prin urmare asigurarea unui mediu concurențial normal la nivelul piețelor; – eliminarea discrepanțelor dintre normele naționale în materia acțiunilor în despăgubire la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene și, prin urmare, asigurarea unor condiții echitabile în ceea ce privește acțiunile în despăgubire în cadrul Uniunii și reducerea incertitudinii juridice. Diferențele existente în acest domeniu între regimurile juridice naționale puteau reprezenta obstacolele în calea comerțului transfrontalier; – o mai bună înfăptuire a justiției reparatorii, prin asigurarea faptului că întreprinderile, dar și consumatorii și autoritățile publice care au suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației naționale sau comunitare în materie de concurență pot solicita și obține despăgubiri integrale pentru prejudiciul respectiv.
2. ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ își propune o mai bună corelare a procedurilor și criteriilor aplicabile în procesul de formare a personalului din administrația publică.
2. ² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Au fost respectate prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

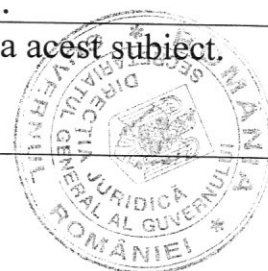

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent 2017	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	2018	2019	2020	2021	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta (i) impozit pe profit (ii) impozit pe b) bugete locale (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care a) buget de stat, din acesta (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale (i) cheltuieli de (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru	-	-	-	-	-	-

acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) adoptarea prezentului proiect de act normativ implică modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 29 Februarie 2016. b) nu este cazul					
1. ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Prezentul proiect de act normativ transpune Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene.					
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

normative comunitare	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative si/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare si alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 385/2017. A fost transmis avizul CSAT prin Hotărârea CSAT nr. 42 din 23.05.2017
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au avut loc consultări cu mediul de afaceri și a fost solicitat punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii prin adresele nr.12177/9.08.2016 și 13420/2016 la care s-a răspuns favorabil prin adresele nr. 17778/3.11.2016 și 19456/3.11.2016.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

SORIN MIHAI GRINDEANU

